

NEDERLANDSCH TIJDSCHRIFT, culturele periodiek, uitgegeven te Brussel. Aanvankelijk luidde de titel *Nederduitsch Maandschrift* (1862-1863). Vanaf 1864 verscheen het blad vier keer per jaar. Er werd gekozen voor de titel *Nederduitsch Tijdschrift* (1864-1867). Nog een jaar verscheen het als *Nederlandsch tijdschrift* (1868). De laatste naamsverandering gebeurde onder impuls van **Jacob F. Heremans**. Tot eind 1866 bestond de redactie uit **Frans de Cort**, **Johan M. Dautzenberg**, **Désiré Delcroix**, **Geeraard-Jan Dodd** en **Emanuel Hiel**. Daarna wordt enkel nog Hiel als redacteur vermeld.

Het grote voorbeeld was de gerenommeerde *Revue trimestrielle* van de Brusselse hoogleraar **Eugène van Bommel**. Hoewel liberaal geïnspireerd, stond de redactie open voor andersgezinden. Politieke en ideologische discussies werden zoveel mogelijk gemeden. Het blad was in eerste instantie een literair tijdschrift met een groot aantal medewerkers, vooral uit Brusselse Vlaamsgezinde kringen. Er bestond reële belangstelling voor literatuur in Nederland, wat onder meer blijkt uit het ruime aanbod aan recensies van Nederlandse publicaties. Opvallend zijn ook de vele literaire vertalingen, onder meer uit het Duits en het Arabisch.

In 1866 introduceerde **Julius de Geyter** in het *Nederduitsch Tijdschrift* **Multatuli** in Vlaanderen. In de daaropvolgende jaargang gaf **Max Rooses** een interessant en kritisch overzicht van de eerste negen **Nederlandsche Taal- en Letterkundige Congressen**. Rooses was ook een van de hoofdfiguren in enkele felle literaire discussies. Andere hoofdfiguren

bij deze polemieken waren onder meer Heremans, Domien Sleenckx en Jan Nolet de Brauwere van Steeland.

LITERATUUR: E. Gubin, *Bruxelles au XIXe siècle: berceau d'un flamingantisme démocratique (1840-1873)*, 1979; – A. Deprez en H. Vanacker, *Noord en Zuid 1862-1869*, *Nederduitsch Maandschrift 1862-1863*, *Nederduitsch Tijdschrift 1864-1867*, *Nederlandsch Tijdschrift 1868* (Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw, nr. 17, 1987).

HANS VANACKER